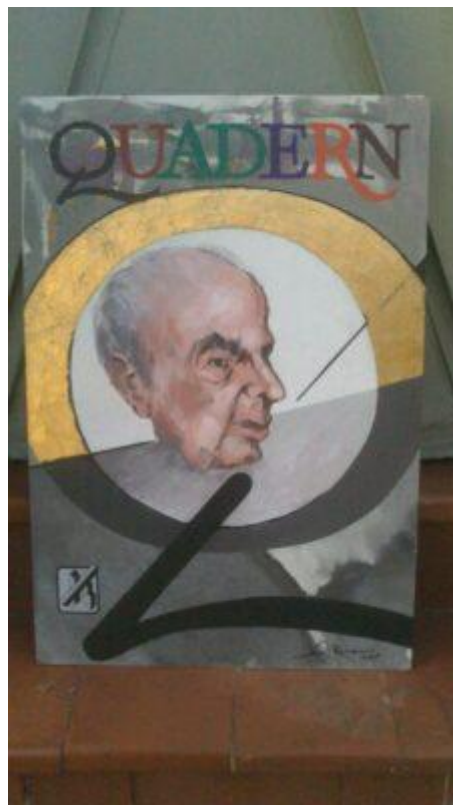

Joan Cuscó, dinamitzador cultural

 quaderndelesidees.press/joan-cusco-dinamitzador-cultural/

13 de gener de 2022

Jordi Roca i Tubau

«L'home no és, sinó que es fa», Jean-Paul Sartre

El senyor Joan Cuscó i Aymamí fou un sabadellenc dotat amb dues vides ben definides: la d'industrial tèxtil i la d'escriptor; una vegada consolidada la primera, passà bona part de la responsabilitat empresarial als seus fills, i sense desentendre-se'n totalment, encaminà la vitalitat emprenedora vers allò que més li omplia la seva manera de ser, escriure i alhora ser editor. Per dur a terme els seus objectius, l'any 1978 creà, sota la benedicció del poeta mossèn Camil Geis i d'altres escriptors sabadellencs, Amics de les Arts i de les Lletres de Sabadell, aixopluc de la revista *Quadern*.

Recordo que a primers de desembre de l'any 79, dia plujós i fred, la secretaria de la meva agència de publicitat m'anuncià que un senyor amb abric, barret i bufanda desitjava veure'm. Aquest va ser el primer contacte amb el senyor Joan Cuscó.

—Senyor Roca, com que espero que sap molt bé qui soc, he vingut a veure'l per demanar-li si voldria col·laborar amb nosaltres com a dissenyador de la nostra revista, perquè tenim la voluntat de donar-li un altre tractament, tan tipogràfic com de contingut, amb el benentès que la seva aportació hauria de ser del tot desinteressada, ja que el patrimoni de què disposem és el de l'amor a l'art.

Sense pensar-ho dues vegades, d'immediat li vaig dir que sí. Aquell sí que va representar un lligam del qual mai m'he penedit, tot i que, políticament i confessionalment, érem del tot diferents.

Què va representar per a la cultura sabadellenca Joan Cuscó? Un idealista? Un escriptor més? O bé un ciutadà dinamitzador de la cultura catalana en estat de crisi? Sota el meu punt de vista fou un home que, amb grans dosis de bonhomia i persuasió, aglutinà persones, tant se val si afins o no al seu tarannà, per fer realitat els seus propòsits. Si a la dita popular «voler és poder» hem de posar-hi rostres, el del senyor Cuscó és el més adient.

Aquest sabadellenc de soca-rel era un home jovial amb tics d'humor venial. Ciutadà que des del moment en què es convertí en editor, arreu dels àmbits culturals de la ciutat, amicalment se'l coneixia com el senyor Cuscó. Un home que, vivint immers en un munt d'idees, per fer-les realitat no dubtava a cercar les complicitats més convenientes. Si bé al llarg dels anys 80, per a bona part de l'elit progressista de la nostra ciutat, fou més aviat objecte de mofa que de recolzament, res encallà la persistent embranzida, ja que, quan hom li feia esment d'un o altre extemporani menyspreu, sempre responia el mateix: «No hi ha més cec que aquell que no vol veure». En aquest sentit era de pedra picada.

Des del moment en què emprengué el rol d'editor, el seu ànim estigué dominat pel desig d'omplir el buit cultural deixat arreu pels anys de dictadura. I per fer-ho calia reobrir els estroncats camins dels silenciats predecessors, camins on homes i dones lliures d'entrebancs marquéssim el rumb vers l'expansió cultural que tant ansiejàvem. Consolidar una publicació que servís com a eina-gresol dels seus objectius fou, a més de vehicle notarial d'aquells anys d'obertura a un món millor, la pedra angular de la resta de la seva obra.

No tinc notícia que mai hagués practicat cap esport, i tot i així fou un corredor de fons cultural que, si bé no aconseguí tots els pòdiums que desitjava, malgrat les dificultats, posà el llistó molt alt. Com a bon activista, creà la Fundació Amics de les Arts i de les Lletres, regida per un escollit consell, pal de paller de totes les publicacions i activitats que dugué a terme.

En totes les societats del món, i la nostra no n'és l'excepció, a voltes hi ha ciutadans que, movent-se al marge de les rutines convencionals, doten de forma i contingut idees impensables per a altres. D'entre nosaltres Joan Cuscó n'és l'exemple que amb la seva bonhomia i esperit de servei beneficià les arts i les lletres en uns moments molt especials de la nostra història.

Moltes foren les vegades que m'obrí la porta de la seva llar, unes a petició seva i d'altres meva, sempre amb l'ànim de trobar solucions a problemes irresolts o sospesar els pros i contres sobre futures actuacions. Val a dir que si bé foren moltes les trobades, no sempre arribàvem a acords viables, i no obstant això el respecte mutu mantingué viva l'amical cooperació. Recordo molt bé que un dia entremig d'un encès debat amb digué: «Jordi, no et tanquis les portes, que bé prou que te les tancaran». Premonitòria sentència.

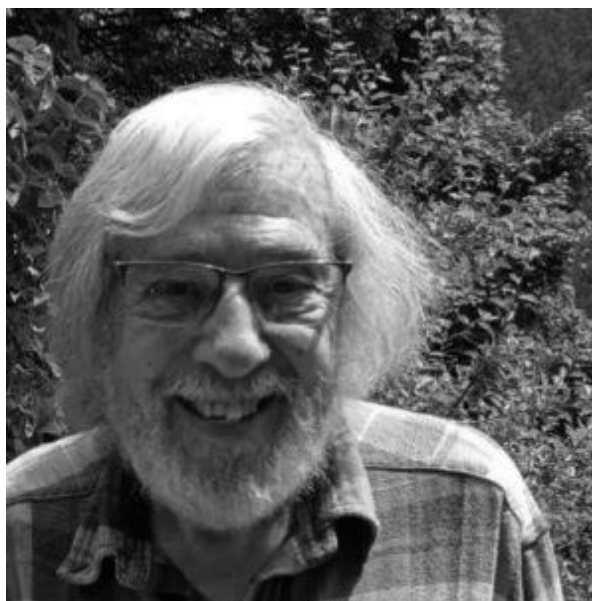
Sabadell, al meu entendre, a aquest seu fill li deu un reconeixement i l'hi deu perquè tota societat que no reconeix les virtuts dels seus conciutadans és una societat en decadència. No voldria pensar que la nostra és una d'elles. En l'editorial del primer número de *Quadern*, entre totes les bones intencions impreses n'extrec una: «anar endavant a pas ferm, amb la mirada ara al passat allixonador, ara al futur que encara és una incògnita»; compromís en el qual esmerçà ànima i afany.

Si bé, en un temps no massa llunyà, a la nostra ciutat es prodigaren guardons oficials amb dubtosa cura, no estaria per demés que l'actual administració reconduís aquesta carència a benefici dels que verdaderament en són mereixedors. Cal recordar que, en el seu moment, ell creà els premis Fundació de les Arts i de les Lletres, guardó dissenyat per Subirachs sota el lema «L'art és l'erotisme de la història». Tot un exemple que caldria restablir amb generosa imparcialitat.

Jordi Roca i Tubau

Si t'ha agradat aquest article i vols rebre informació dels pròxims que publiquem, envia'ns el teu nom i el teu correu electrònic.

He llegit i acceptat les condicions establertes en l'[avís legal i política de privacitat](#).

Jordi Roca i Tubau

Jordi Roca i Tubau neix a Ripoll l'any 1933. Resideix a Sabadell des del 1948. Dissenyador gràfic, pintor, gravador, escultor i escriptor. Ha realitzat més de 80 exposicions al nostre país i l'estranger així com nombroses pintures murals, el monument a Wolfgang Amadeus Mozart i a Miquel Crusafont. Li han [...]

[Llegir més](#)